

บทความวิชาการ

การรักษาอัตลักษณ์ความเป็นภูไท ของบ้านนาสะอาด ตำบลเสนางคนิคม อำเภอเสนางคนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ[1]

สลิตา ศิลปบดินทร์[2]

[1] การศึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต (บัณฑิตอาสาสมัคร) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2554

[2] บัณฑิตอาสาสมัคร รุ่นที่ 43 ประจำปีการศึกษา 2554 สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทคัดย่อ

บ้านนาสะอาด เป็นหมู่บ้านชาวภูไทซึ่งตั้งอยู่ในหมู่ที่ 7 ตำบลเสนางคนิคม อำเภอเสนางคนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นหมู่บ้านภูไทหมู่บ้านเดียวของอำเภอ ซึ่งแตกต่างจากหมู่บ้านอื่น ๆ ในอำเภอที่เป็นชาวไทยเชื้อสายลาวทั้งหมด การศึกษาเรื่อง การรักษาอัตลักษณ์ความเป็นภูไทของชาวบ้านนาสะอาด ได้ทำการศึกษาถึงอัตลักษณ์ต่าง ๆ ของชาวภูไทบ้านนาสะอาดซึ่งแตกต่างจากหมู่บ้านอื่น ๆ ใกล้เคียงอย่างเด่นชัด และเงื่อนไขที่ทำให้บ้านนาสะอาดสามารถดำรงรักษาอัตลักษณ์ความเป็นภูไทของตนเองมาได้ถึงปัจจุบัน คือ สำเนียงภาษาพูด ผ้าลายขิด ประเพณี และการอยู่ร่วมกับป่า ซึ่งเมื่อศึกษาถึงรายละเอียดได้พบความแตกต่างในประเด็นดังกล่าวอย่างชัดเจน ส่วนเงื่อนไขที่ทำให้บ้านนาสะอาดสามารถรักษาความเป็นภูไทมาจนถึงปัจจุบันคือการยอมรับอัตลักษณ์กระแสหลักความเป็นไทย การสร้างอัตลักษณ์ในฐานะเป็นตัวแทนภูมิภาคเพื่อตอบโต้ความแห้งแล้งกันดารของชาวอีสาน และการนิยามความเป็นพื้นถิ่น ที่สอดคล้องกับกระแสการบริโภค “ความเป็นชนบท” ซึ่งการรักษาอัตลักษณ์นั้นได้เป็นไปในแนวทางที่สอดคล้อง และไม่ขัดแย้งต่อกระแสหลัก เป็นส่วนหนึ่งของรัฐ ในขณะเดียวกันก็ต้องคงความโดดเด่นที่แตกต่าง ซึ่งชาวภูไทได้ชื่อว่าเป็นชาวไทยเช่นเดียวกับคนไทย แต่มีวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่แตกต่าง ใกล้ชิดกับธรรมชาติ และยังไม่มีความเป็นเมืองมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการท่องเที่ยว ท้องถิ่นนิยม และเศรษฐกิจพอเพียง

คำสำคัญ: ภูไท, อัตลักษณ์, จังหวัดอำนาจเจริญ, บัณฑิตอาสาสมัคร